

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Škola

Základní škola Besednice, okres Český Krumlov

Adresa

Školní 228, 382 81 Besednice

Identifikátor: 600059081

Zřizovatel: Obec Besednice, Náměstí 52, 382 81 Besednice

Školský úřad Český Krumlov, Havraní ul., 381 01 Český Krumlov

Termín konání orientační inspekce: 29. září - 1. říjen 1999

Čj.	072 185/99-5061
Signatura	og2ct101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V tomto školním roce je škola sedmitřídní a navštěvuje ji 139 žáků. Na 1. stupni jsou spojeni 2. ročník se 3. a 4. ročník s 5. Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Kvalita vzdělávání byla hodnocena v těchto předmětech: český jazyk, německý jazyk, matematika, chemie a tělesná výchova.

Hodinové dotace všech sledovaných předmětů jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Vyučující zpracovali tematické plány s časovým rozvržením učiva, v naprosté většině v souladu s osnovami předmětů. Dílčí nedostatky byly zjištěny v tematickém plánu matematiky ve 2. ročníku. Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků v ostatních předmětech odpovídá požadavkům vzdělávacího programu. Výuka německého jazyka je doplněna nabídkou volitelného předmětu konverzace v německém jazyce.

Český jazyk a německý jazyk

Hospitováno bylo v sedmi vyučovacích hodinách českého jazyka ve všech ročnících a ve třech hodinách německého jazyka.

Na 1. stupni vyučují český jazyk tři učitelky, z toho jedna s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň ZŠ, další dvě mají odbornou způsobilost pro 2. stupeň ZŠ, jedna z nich učí zároveň v 5. ročníku německý jazyk. Pro výuku tohoto předmětu nemá odbornou způsobilost, absolvovala jazykový kurs. Chybějící odborná způsobilost se částečně promítá do kvality výuky. Potěšitelné je, že vyučující s kratší praxí bez odborné způsobilosti se velmi dobře vyrovnala s náročnou prací ve třídě se dvěma spojenými ročníky. Na 2. stupni vyučují český jazyk dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Německý jazyk ve 4. ročníku a na 2. stupni učí vyučující bez odborné způsobilosti, která v současné době dokončuje přípravu ke státní zkoušce na jazykové škole.

Výuka probíhá v dostatečně prostorných třídách vybavených starším nábytkem, lavice jsou často poškozené. Jejich velikost a velikost žakovských židlí vcelku odpovídala věku žáků. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT ČR. Učitelky na 1. stupni doplňují výuku množstvím názorných pomůcek, které často zhotovují svépomocí. Většina vyučujících využívá možnost kopírovat si různé materiály pro potřeby výuky. Ve třídách jsou často umístěny různé nástěnné přehledy gramatických pravidel českého i německého jazyka. Výuka probíhá ve vstřícné atmosféře a převážně respektuje psychohygienické požadavky žáků školního věku.

Hospitované hodiny českého jazyka na 1. stupni byly vyučujícími velmi dobře připraveny. Struktura hodin odpovídala věku žáků i probíranému tématu, výuka byla přizpůsobena specifickým podmínkám tříd. Zvláště v 1. ročníku učitelka vedla žáky s mimořádným pochopením pro jejich individuální odlišnosti tak, aby všichni zažili radost z úspěchu. Pestrá výuka podporovala jejich všestranný rozvoj a dbala na utváření správných pracovních návyků. Organizace výuky vytvářela prostor pro individuální i skupinové aktivity a relaxační chvíle. Cenným prvkem bylo vedení žáků ke schopnosti naslouchání a kooperativnímu učení. Výchovně vzdělávací proces zde probíhá na vysoké profesní úrovni. Výuka ve třídách se spojenými ročníky byla vhodně propojena s výchovnou složkou, probíhala v přiměřeném tempu a dobře zde fungovala zpětná vazba o míře zvládnutí zadaných úkolů. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Ve všech hodinách na 1. stupni se pro získání zájmu žáků dobře uplatnila motivace a uvádění příkladů z praxe. V žácích byl posilován kladný vztah k předmětu.

Na 1. stupni žáci s vyučujícími dobře spolupracovali, obraceli se k nim s důvěrou a dodržovali dohodnutá pravidla vzájemné komunikace. Učitelky vytvářely prostor pro jejich vyjádření a podněcovaly je k vyjádření vlastního názoru. K sobě navzájem se žáci chovali přirozeně,

kamarádsky. Již od 1. ročníku je zřejmé, že malí školáci jsou vedeni k vzájemnému pochopení a ochotě pomoci si. Pro výchovu a vzdělávání na 1. stupni je vytvořeno příznivé klima.

Hodiny na 2. stupni byly velmi dobře připraveny, učitelky postupovaly věcně správně, v logických krocích, časové rozčlenění jednotlivých činností respektovalo náročnost učiva a věk žáků. Často však chybělo úvodní seznámení s průběhem hodiny a závěrečné shrnutí a zhodnocení. V 8. ročníku se dařilo vytvořit prostor pro aktivní, samostatné a tvořivé projevy žáků. Nižší aktivita žáků v ostatních ročnících byla důsledkem málo aktivizujících forem práce, chybějícího průběžného motivačního hodnocení a malého prostoru pro vlastní vyjadřování žáků. Učitelky přistupovaly k žákům vlídně, kladly důraz na metodu názornosti.

Vyučující německého jazyka ve svých hodinách střídaly formy a metody práce, které většinou odpovídaly věku žáků, při sledované výuce v nižším ročníku nebylo použito zcela adekvátních metod. Hodiny měly odpovídající stavbu, v závěru některých z nich však nebyla z časových důvodů dodržena zásada shrnutí a procvičení učiva. Žáci byli vedeni ke spolupráci a schopnosti aplikovat učivo, ve výuce byl dán prostor pro skupinovou i individuální práci.

V hodinách převažovalo spíše pozitivní hodnocení, málo byla využívána výraznější motivace. Vyučující vycházely z již získaných vědomostí a dovedností žáků, méně patrná byla diferenciaci při zadávání úkolů.

Hodiny probíhaly v příznivé atmosféře, většinu času byly vedeny v němčině. Patrné byly pozitivní vztahy mezi učitelkami a žáky. Značné rozdíly se však projevíly v prostoru, který byl věnován rozvoji komunikativních dovedností žáků.

Pro výuku českého jazyka má škola velmi dobré podmínky, hospitované hodiny měly vynikající, velmi dobrou a dobrou úroveň. Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je na 1. stupni hodnocena jako velmi dobrá, na 2. stupni je hodnocena jako dobrá.

Materiální podmínky výuky německého jazyka jsou velmi dobré, zatím se nedaří dosáhnout odpovídajícího odborného zajištění výuky. Kvalita vzdělávání v předmětu německý jazyk je celkově hodnocena jako dobrá.

Matematika

Celkem bylo hospitováno v šesti vyučovacích hodinách.

V 1. ročníku a na 2. stupni je předmět vyučován učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, ve třídách se spojenými ročníky učitelkami bez odborné způsobilosti. Vybavení pomůckami pro výuku odpovídá potřebám a možnostem školy. Učitelky na 1. stupni zpestřují výuku také množstvím vlastních názorných pomůcek. Pro výuku předmětu na 2. stupni je používána vhodná ucelená řada učebnic, schválených MŠMT ČR. Kromě učebnic jsou ve výuce podle potřeby využívány starší učební texty, oba učitelé na 2. stupni mají vlastní zásobu příkladů a cvičení, často používají také kopírované texty. Počítačové výukové programy pro matematiku jsou zatím pouze pro žáky 1. stupně.

Ve všech sledovaných hodinách bylo žákům učivo předáváno věcně správně a srozumitelně. Odborně a didakticky na výši probíhala výuka v 1. ročníku, kde vyučující tvůrčím způsobem ve výuce uplatňovala poznatky moderní psychologie a pedagogiky. Učitelka žáky výborně zaujala a získala je pro spolupráci. Ti se s nadšením zapojovali, velmi dobře komunikovali a s radostí plnili všechny zadané úkoly. Odměnou jim bylo povzbuzení a pochvala. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené začínajícím školákům, vyučující mistrně využívala her a rozvíjela všechny smysly žáků. Ve spojené třídě 2. a 3. ročníku se vyučující teprve vyrovnává s náročnou kombinací přímé práce se žáky a jejich samostatnou prací a také s optimální volbou metod a forem práce vzhledem k věku žáků a probíranému tématu. Rozmístění lavic v této třídě neodpovídalo výuce orientované převážně na čelní stranu třídy. Ve třídě se spojeným 4. a

5. ročníkem učitelka uplatnila takové formy práce, které umožňují a rozvíjejí poznávání více smysly. Používala velkého množství jednoduchých pomůcek, často využívala názoru, práce jednotlivých oddělení byla dobře koordinovaná. Hodina byla velmi efektivní.

Výrazná motivace, uvádění příkladů z praxe, povzbuzení a pochvala příznivě ovlivnily efektivitu výuky v 1. ročníku i ve 4. a 5. ročníku. Ve 2. a 3. ročníku se méně uplatnila vstupní motivace, v průběhu výuky byla žákům poskytována pomoc a byli průběžně pozitivně hodnoceni. Při řešení zadaných úkolů se žáci 1. stupně na vyučující obraceli s důvěrou. Aktivně se účastnili výuky, byli vedeni nejen k individuálnímu zvládnutí úkolu, ale i k ochotě pomoci si. K výuce projevovali pozitivní vztah.

Vyučující na 2. stupni pracovali rozličným způsobem. V některých třídách převládal frontální způsob výuky bez využití vnitřní diferenciacce, v jiné byly více využívány rozličné formy práce. Při opakování starší látky žáci pracovali podle individuálního tempa, byli vedeni ke vzájemné spolupráci. Motivace žáků byla na velmi dobré úrovni zejména v 6. ročníku. Ve vyšších ročnících byla méně využívána zpětná vazba. Hodnocení žáků ve všech ročnících mělo pozitivní charakter, učitelé oceňovali i malý úspěch.

Pro výuku matematiky má škola průměrné podmínky. Kvalita výuky se lišila, hospitované hodiny dosahovaly dobré až vynikající úrovně. Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je celkově hodnocena jako průměrná.

Chemie

Hospitovány byly dvě vyučovací hodiny v 8. a 9. ročníku.

Chemii vyučuje učitelka bez odborné způsobilosti pro daný předmět. Na výuku se zodpovědně připravuje, při přípravě hodin podle potřeby spolupracuje se zkušenou učitelkou - důchodkyní.

Výuka probíhá v odborné učebně, která slouží zároveň pro přírodopis a fyziku. Je účelně zařízená, umožňuje frontální pokusy žáků. Vybavení základním laboratorním materiálem odpovídá vcelku potřebám školy, dobře vybavená je videotéka s chemickou tematikou.

Hospitované hodiny v 8. a 9. ročníku byly svědomitě připravené. Hodiny byly členěny na opakování a výklad nové látky formou dialogu vyučující s žáky. Při probírání nového učiva bylo postupováno přiměřeně věku žáků, v logických celcích a odpovídajícím tempem. Učitelka využívala velkého množství pomůcek, hodiny byly pestré, zařazena byla skupinová práce i frontální pokusy žáků. Žáci byli aktivně zapojeni do výuky. Učitelka se občas dopustila drobných didaktických opomenutí.

Učitelka využívala vstupní i průběžné motivace, navazovala na zkušenosti žáků a využívala příkladů z praxe. Náplň hodin byla příliš obsažná, takže v závěru nezbyl čas na účelnější vyhodnocení pokusů žáků.

Žáci měli v hodinách dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, použité formy práce umožnily žákům vzájemně spolupracovat a komunikovat.

Pro výuku chemie má škola velmi dobré podmínky. Kvalita výuky je na velmi dobré úrovni. Menší rezervy jsou ve didaktice předmětu a zvládnutí laboratorních technik.

Tělesná výchova

Celkem byly hospitovány tři vyučovací hodiny.

Škola má velmi dobré materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy. Kromě prostorné tělocvičny s odpovídajícím vybavením využívá i přilehlé školní hřiště. Škola nemá učitele s odborností pro výuku tělesné výchovy, všichni vyučující tělesné výchovy jsou bez odborné způsobilosti pro daný předmět.

Sledované hodiny měly většinou odpovídající stavbu a jasně stanovené cíle. Pozornost byla věnována náležitému zahřátí organismu a rozcvičení, včetně zařazení strečinkových cviků. Žáci byli zpravidla vedeni k samostatnosti a odpovědnosti, cvičili ve skupinách. Průběžně byly opravovány chyby a vyhodnocovány jednotlivé činnosti. Učitelky a učitel vycházeli ze schopností a dovedností jednotlivých žáků, zajišťovali jejich bezpečnost při cvičení. Při organizaci některých činností však vznikaly prostoje. Žáci byli vhodně motivováni, vyučující oceňovali jejich pokroky, hodnotili je objektivně, často používali pochvalu.

Příprava výuky, její materiální zajištění a hodnocení žáků jsou na velmi dobré úrovni. Chybějící odborná způsobilost vyučujících se výrazněji nepromítá do kvality výuky. Její organizace, použité formy a metody práce mají dobrou úroveň. Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry vedení školy vycházejí z konkrétních podmínek, ve kterých se škola nachází. Berou v úvahu polohu a velikost školy, počet dětí narozených v obci v posledních letech, možnosti dané rozpočtem a vycházejí z dlouholetých pedagogických zkušeností.

Mezi hlavní cíle dlouhodobějšího charakteru patří upřednostňování výchovné stránky vzdělávání před ekonomickou, pokračování ve vzdělávacím programu Základní škola, důraz na rozvoj osobnosti žáků, zvyšování odborné způsobilosti pedagogických pracovníků, pokračování v postupném vybavování školy moderními počítači, preventivní působení proti zneužívání drog a podpora zdravého životního stylu. Hlavní úkoly pro tento školní rok jsou konkretizovány v ročním plánu práce.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který je rozpracován tak, aby variabilita hodinových dotací jednotlivých předmětů co nejvíce vyhovovala potřebám žáků, možnostem personálního zajištění výuky i specifikům daného předmětu. Jsou zařazeny čtyři volitelné předměty (domácnost, informatika, konverzace v německém a anglickém jazyce) a jeden nepovinný předmět (římskokatolické náboženství). Vedení školy všestranně podporuje mimoškolní zájmovou činnost žáků. V prostorách školy pracuje mnoho zájmových kroužků, které většinou vedou učitelé nebo někteří rodiče.

Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení učitelky vypracovaly individuální vzdělávací programy, které vycházejí z doporučení odborníků. Jsou zpracovány se znalostí problematiky a v praxi jsou využívány.

Oblast plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence, pracovní povinnosti a odpovědnost pracovníků jsou jasně a konkrétně vymezeny v dokumentu Organizace ZŠ Besednice a roční plán práce na školní rok 1999 - 2000.

Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, je řádně vedena. Byly shledány pouze drobné nedostatky administrativního rázu při kontrole třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů.

Informace mezi vedením školy, učiteli a žáky jsou předávány obvyklými způsoby. Rodiče se kromě

třídních schůzek a konzultačních odpolední mohou po domluvě s učiteli zúčastnit přímo vyučování. Širší veřejnost je o činnosti školy informována také prostřednictvím okresního tisku a školní vývěsky v obci.

Výroční zpráva obsahuje všechny předepsané kapitoly, její neveřejnou přílohou jsou přehledy prospěchu jednotlivých tříd. Rozbory úspěšnosti žáků v jednotlivých předmětech jsou podkladem k sebehodnocení školy a východiskem pro další plánování pedagogické práce.

S finančními prostředky přidělenými zřizovatelem a prostřednictvím školského úřadu je nakládáno hospodárně. Výuka je účelně spojována, nákupy učebních pomůcek, postupné vybavování počítačové učebny a další investice jsou plánovité a uvážlivé.

Organizační uspořádání školy je funkční, má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Systém vedení a motivování pracovníků je založen na vymezených pravidlech. Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro uplatnění individuálních schopností jednotlivých pracovníků. Kvalita práce a aktivity nad rámec pracovních povinností jsou vhodným způsobem oceňovány. Na kvalitu a výsledky výchovně vzdělávací práce také kladou hlavní důraz kritéria hodnocení pracovníků, která jsou jasně stanovena a veřejně dána na vědomí.

Pracovníci školy jsou velmi dobře vedeni a motivováni.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní a hospitační činnosti navazuje na roční plán práce. Kontroly se týkají pedagogických pracovníků i provozních zaměstnanců, zápisy a závěry z nich jsou písemně dokladovány. Vzhledem k termínu inspekce není možné hodnotit hospitační činnost prováděnou ředitelem školy v tomto školním roce. V loňském školním roce hospitace proběhly na 1. i 2. stupni v dostatečném množství, s učiteli byly provedeny rozbory sledovaných hodin. Výsledky těchto kontrol jsou jedním z podkladů pro hodnocení pracovníků.

Systém a rozsah kontrolních mechanismů odpovídá velikosti školy a počtu pracovníků, je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Optimálním plánováním a organizací, která respektuje velikost školy a počet pracovníků je dosaženo velmi dobré kvality řízení školy. Kontrola plánovaných úkolů je systematická a tvoří zpětnou vazbu pro další práci. Účinná je i motivace pracovníků. Drobné administrativní nedostatky byly shledány ve vedení povinné dokumentace školy. Přetrvávající problémy s odborným zajištěním výuky cizího jazyka a tělesné výchovy mají převážně objektivní příčiny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů

- Organizace ZŠ Besednice a roční plán práce na školní rok 1999 - 2000
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Hospitační záznamy inspekčního týmu
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998 - 99

ZÁVĚR

Škola velmi dobře zajišťuje výchovný a vzdělávací program. Podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáků a širokou nabídkou mimoškolních aktivit se podílí na kvalitním využití jejich volného času. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech se pohybuje od průměrné k nadprůměrné úrovni. Při řízení jsou respektovány místní podmínky, škola je vedena koncepčně a zodpovědně.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Doporučení k další činnosti školy:

- střídání více vyučujících ve třídě se spojeným 2. a 3. ročníkem neodpovídá charakteru výuky na 1. stupni, proto by bylo vhodné upravit organizaci vyučování

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Jana Bartošová	Bartošová v. r.
Členové týmu	Mgr. Miroslav Doležal	Doležal v. r.
	Mgr. Věra Drsová	Drsová v. r.
	PaedDr. Alena Stachová	Stachová v. r.

V Českém Krumlově dne 1. listopadu 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 11. 1999

Razítko

Mgr. Josef Kerner Kerner Josef v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Český Krumlov, Havraní ul., 381 01 Český Krumlov	1999-11-16	předáno osobně
Zřizovatel: Obec Besednice, 382 81 Besednice 52,	1999-11-16	211/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány